

**Міністерство освіти і науки України
Горлівський інститут іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Відбіркової комісії
Горлівського інституту
іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

Протокол № 5
від «18» квітня 2025 р.

Голова Відбіркової комісії

Т. М. Марченко
М.П.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

для вступників на денну та заочну форми здобуття освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Дніпро 2025

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	3
ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАПИТАНЬ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	5
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з історії України на денну та заочну форми навчання для здобуття ступеня бакалавра розроблена з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності. Вона охоплює шкільний курс **історії України з найдавніших часів до сьогодення**.

Метою вступного випробування є визначення фактичної відповідності підготовки вступника вимогам першого (бакалаврського) рівня. Програма передбачає перевірку рівня сформованості історичної компетентності, до елементів якої належить:

Хронологічна компетентність – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

Просторова компетентність – уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

Інформаційна компетентність – уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти та критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

Логічна компетентність – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу і пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

Аксіологічна компетентність – уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу та відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією та сучасним життям.

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування з історії України проводиться у формі співбесіди за однією із 30-ти тем, зазначених далі в цій програмі.

ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАПИТАНЬ

(складено на основі: «Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 р. № 696)

1. Стародавня історія України;
2. Русь-Україна (Київська держава);
3. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала;
4. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство;
5. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.;
6. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.;
7. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.;
8. Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.;
9. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.;
10. Українські землі в другій половині XVIII ст.;
11. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
12. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
13. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.;
14. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.;
15. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.;
16. Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.;
17. Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.;
18. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.;
19. Україна в роки Першої світової війни;
20. Початок Української революції;
21. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності;
22. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні;
23. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні;
24. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період;
25. Україна в роки Другої світової війни;
26. Україна в перші повоєнні роки;
27. Україна в умовах деєсталінізації;
28. Україна в період загострення кризи радянської системи;
29. Відновлення незалежності України;

30. Становлення України як незалежної держави.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ВСТУПНИКІВ

Бали/рівень	Критерії оцінювання
200 балів	Вступник системно та вільно володіє навчальним матеріалом; самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них; уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, проявляє креативність в пошуках цих шляхів; користується різними джерелами інформації, аналізує та узагальнює їх.
195 балів	Вступник у повному обсязі розкриває зміст питання за допомогою адекватної аргументації; викладає зміст питання чітко й послідовно, робить логічні висновки; користується різними джерелами інформації.
190 балів	Вступник володіє глибокими знаннями, може надавати певні оцінки, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії, виявляє критичне мислення.
185 балів	Вступник опанував шкільну програму в повному обсязі; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу без узагальнення та систематизації джерел.
180 балів	Вступник використовує набуті знання для вирішення нової навчальної проблеми; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу; співставляє й систематизує дані історичних карт; синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії.
175 балів	Вступник вільно оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює певні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події в межах курсу, аналізує зміст історичної карти.

170 балів	Вступник оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами; дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; синхронізує події в межах курсу, аналізує зміст історичної карти.
165 балів	Вступник у достатньому обсязі розкриває зміст питання, але не завжди коректно аргументує та підтверджує висловлену думку, дає правильне визначення історичних понять, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми; дає словесний опис історичних об'єктів, використовуючи легенду карти.
160 балів	Вступник на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах теми; дає словесний опис історичних об'єктів, використовуючи легенду карти.
155 балів	Вступник у достатньому обсязі розкриває зміст питання, але припускається деяких неточностей в аргументації; виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів; знається на особливостях застосування історичних карт; використовує історичні документи як джерело знань.
150 балів	Вступник послідовно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів; «читає» історичні карти з допомогою їх легенди.
145 балів	Вступник самостійно відтворює фактичний матеріал теми, надає стисло характеристику історичній постаті, установлює послідовність подій; користуватись за сторонньою допомогою наочними та текстовими джерелами історичної інформації
140 балів	Вступник відтворює фактичний матеріал теми, надає стисло характеристику історичній постаті, упізнає її за описом; установлює послідовність подій;

	користуватись за сторонньою допомогою наочними джерелами історичної інформації
135 балів	Вступник зі сторонньою допомогою відтворює основний зміст навчальної теми, визначає окремі ознаки історичних понять, називає основні дати; показує на історичній карті основні місця подій.
130 балів	Вступник репродуктивно відтворює невелику частину навчального матеріалу теми, пояснюючи історичні терміни, називаючи одну-дві основні дати; показуючи на карті історико-географічний об'єкт.
125 балів	Вступник виявляє мінімально достатні знання теми при розкритті змісту питання, двома-трьома простими реченнями розповідає про історичну подію чи постать; співвідносить рік зі століттям, століття - з тисячоліттям; має загальне уявлення про історичну карту.
120 балів	Вступник називає декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні»; має загальне уявлення про лічбу часу в історії.
0 балів	Вступник відмовляється/ не може надати відповідь.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». Харків: КСД, 2022.
2. Гісем О.В. Історія України ЗНО 2024. Довідник + тести. К.: Абетка, 2023.
3. Захарченко Є., Любавський Р. Історія України. Інтерактивний довідник. НМТ – 2025. К.: Ранок.
4. Історія України. Комплексне видання. (Власов В.С., Панарін О. Є., Топольницька Ю.О., Макаревич О.С.). ЗНО/НМТ 2025. К.: Літера, 2024.
5. Історія України. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання і державної підсумкової атестації / Т. Земерова. Тернопіль : Підручники і посібники, 2023.
6. Палій О. Короткий курс історії України. К.: А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га, 2023.